

В края на м. декември 1997г. 80-годишната Стефана Георгиева получила 81 000 лева /деноминирани/ от продажба на имот. Част от парите внесла в банка, а 5000 лева скрила в гардероб в дома си като за това уведомила дъщеря си Боряна Янева. Последната от своя страна споделила това с 16-годишната си дъщеря Мария Янева.

През м. февруари 1998г. Мария Янева /16г./ казала на приятеля си Християн Иванов, че баба ѝ съхранява в дома си сериозна парична сума. Иванов от своя страна реагирал веднага като ѝ предложил да купи кутия с натурален сок, в който да разтвори няколко таблетки „Диазепам“ и да даде на баба си да пие от него, а след като жената заспи, Мария да вземе парите.

В следобедните часове на 05.03.1998г. Мария Янева посетила дома на баба си като носела кутия с натурален сок и опаковка с воден разтвор на „Диазепам“. Наляла сок за себе си и за баба си като в чашата, предназначена за Стефана Георгиева, добавила и разтвора на „Диазепам“. След като отпила няколко пъти от сока, Стефана Георгиева почувствала замаяване и скоро след това заспала. Тогаво Мария Янева отишла в спалнята и след като претърсила гардероба в тази стая, намерила парите, взела ги и бързо напуснала апартамента. След това се качила в установения не далеч от блока лек автомобил на Християн Иванов - „Опел Корса“, в който чакал и самия Иванов. Разбирайки от Янева, че баба ѝ все още спи, Иванов отишъл в апартамента на Стефана Георгиева, входната врата на който била отключена и след като огледал вещите в помещенията, от шкаф в една от стаите взел златен пръстен на стойност 200 лева /деноминирани/. След това напуснал жилището на Георгиева и се върнал при Мария Янева като с автомобила двамата отишли в дома на Иванов.

При започването и провеждането на първоинстанционното съдебно производство Мария Янева е била 17-годишна.

БЪПРОСИ:

1. Изведете правната квалификация на поведението на Мария Янева и на Християн Иванов. Налице ли е съвкупност на престъпления, евентуално от какъв вид и по отношение на кого от двамата?

2. Как биха се отразили на правната оценка на извършеното от Християн Иванов следните обстоятелства: а/ ако Мария Янева бе пълнолетна; б/ ако Мария Янева бе малолетна; в/ ако, отивайки в апартамента на баба си, Мария Янева се бе отказала да изпълни общия замисъл?

3. Допустимо ли е участието на граждански ищец и на частен обвинител в случая? Обосновете отговора си.

4. Допустимо ли е в съдебната фаза да бъде сключено споразумение по отношение на единия само от подсъдимите? Ако отговорът е положителен, посочете условията, които следва да са изпълнени, за да бъде одобрено това споразумение от съда.

5. Необходима /съответно абсолютно или условно необходима/ или доброволна ще бъде защитата на всеки от двамата подсъдими като имате предвид, че всеки от двамата е грамотен и е физически и психически здрав?

6. Подлежи ли на отнемане в полза на държавата лекия автомобил „Опел Корса“? Обосновете отговора си.

Казус

На 20 април 2010г. в гр. Перник Ивайло (18г.) и Петър (20г.) се разхождали в градската градина. Ивайло нямал нито противообществени прояви, нито извършени престъпления в миналото. Петър бил извършил грабеж през 2006г., но от прокуратурата прекратили образуваното срещу него досъдебно производство и му били наложени възпитателни мерки по ЗБППМН. Той предложил на Ивайло да се скрият в градината и да причакат някого, за да го уплашат и ограбят. Ивайло отказал да участва, но обещал, ако Петър успее да отнеме нещо, да го занесе после в заложната къща на братовчед си. Двамата се скрили в храстите и зачакали. Скоро на пейката пред тях седнали момче и момиче. Петър извадил една химикалка, опрял я в гърба на момчето и извикал: „Давай парите, иначе ще те наръгам!“. Момчето се опитало да се съпротивлява и тогава Петър започнал да го удря, при което му насинил окото. Двамата пострадали извадили всички пари, които имали в джобовете си (300лв.) и ги подали на Петър, който продължил да вика: „Давайте още пари, телефони, синджири, всичко!“. Момчето и момичето, силно изплашени, му дали два мобилни телефона и златни накити. Петър прибрал парите, а отнетите вещи предал на Ивайло, който ги занесъл в заложната къща.

На 22 април 2010г. родителите на пострадалото момче и момиче подали сигнал в прокуратурата и било образувано досъдебно производство. Двамата били заловени и разпознати от пострадалите. Било им повдигнато обвинение за престъпление по чл. 199, ал. 1, т. 1 и 2 НК, след което, при разпита в качеството на обвиняем, Ивайло си признал и разказал къде е отнесъл вещите.

Въпроси:

1. Правилна ли е квалификацията, дадена от органите на досъдебното производство? Ако не, прецизирайте я.
2. Задължително ли е участието на защитник и вземането на мерки за неотклонение по делото?
3. Налице ли са основания за освобождаване от наказателна отговорност или от изтърпяване на наложено наказание?
4. Какви експертизи следва да бъдат назначени по делото?
5. Кой съд и в какъв състав следва да разгледа делото за извършеното?
6. Каква би била квалификацията, ако за извършения от Петър грабеж през 2006г., той беше осъден през същата година на година и половина лишаване от свобода?

Всички пари
и вещи
№ 1
C
R

Лицето А на 32 години било осъдено през 2009 година на три години лишаване от свобода за престъпление по чл.198 ал.1 от НК, извършено през 2008 година. Лицето Б на 20 години било осъдено пак през 2009 година на една година и шест месеца лишаване от свобода за престъпление по чл.325 ал.2 от НК. И за двамата осъдени това били първите им осъждания. Осъдените А и Б изтърпявали наложените си наказания лишаване от свобода ефективно в затвора в гр.П. През месец януари 2010г., преди да са изтърпяли изцяло наложените им наказания, А и Б били пуснати от затвора в домашен отпуск, за добро поведение за срок от три дни. След излизането си от затвора А и Б се уговорили докато са в отпуск да извършват кражби в гр.П. На 11.01.2010г. през нощта двамата осъдени А и Б отишли до жилищен блок в гр.П. След като се уверили, че в жилището на първия етаж няма никой А проникнал в жилището, като разбил входната врата със специално приготвена от него желязна щанга, с която разбил секретния патрон на вратата. В това време Б стоял пред прозореца на това жилище и пазел да не дойде никой и да изненада А. Уговорката му с А била ако има опасност Б да му почука на прозореца. От това жилище А изнесъл движими вещи на стойност 1 350 лв., на лицето В, които после А и Б занесли до заложената къща на свой познат и му ги продали, а парите си разделили. По абсолютно същия начин А и Б извършили и кражба от апартамент на първия етаж и на 12.01.2010г., откъдето отнели вещи на стойност 2 420 лв. на лицето Г, които отново продали на своя познат и си разделили парите. На 13.01.2010г. вечерта А и Б отново извършили кражба по същия начин на апартамент на първия етаж, когато внезапно в жилището се прибрал собственика му лицето Д. Осъдения Б сигнализирал за опасността като почукал по прозореца на намиращия се вътре А. Осъденият А обаче не успял да вземе приготвените за изнасяне вещи на стойност 1 360 лв. и да излезе навреме от апартамента и бил заловен от Д в апартамента му. Осъденият Б успял да избяга, но после бил заловен. Вещите на пострадалите В и Г не били намерени, защото собственика на заложената къща, вече ги бил продал на неизвестни лица. Размера на минималната месечна работна заплата към м.януари 2010г. бил 240 лв. Пред първоинстанционният съд пострадалите В, Г и Д направили искания да се конституират като частни обвинители и предявили иски за имуществени вреди както следва В за сума от 1 350 лв., Г за сума от 2 480 лв. и Д за сума от 1 360 лв.

ВЪПРОСИ:

1. Каква е правната квалификация на извършеното от А престъпление и защо ?
2. Каква е правната квалификация на извършеното от Б престъпление и защо ?
3. Длъжен ли е първоинстанционният съд да се произнесе и как по въпроса за изтърпяването на неизтърпяното наказание лишаване от свобода от първите осъждания на А и Б ?
4. Допустими ли са гражданските иски на В, Г и Д и основателни ли са молбите им да се конституират като частни обвинители ?
5. Срещу кого следва да си предявят исковите В, Г и Д, могат ли да претендират тяхви за забава и от кой момент ?
6. Ако първоинстанционният съд откаже да приеме исковите на В, Г и Д и откаже да ги конституира като частни обвинители, по какъв начин те могат да защитят правата си в това конкретното дело ?